

16. marts 2017

FM 2017/180

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut skal nedsætte en arbejdsgruppe, der skal forberede Grønlands overtagelse af luftfartsområdet.

(Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq)

Formål

Arbejdsgruppen skal have til formål at forberede et beslutningsgrundlag for de grønlandske myndigheders overtagelse af sagsområdet luftfart. Arbejdet skal resultere i en rapport, der belyser de relevante problemstillinger i forbindelse med en overtagelse af sagsområdet samt angive forslag til det videre arbejde frem mod en overtagelse.

Baggrund

Inatsisartut har den 19. november på EM2015, som punkt 166, vedtaget med alle afgivne stemmer, at Naalakkersuisut pålægges at kontakte den danske regering med henblik på, at rigsfællesskabet indleder drøftelser med de Canadiske og Islandske myndigheder angående hjemtagelse af administrationen af luftrummet over Nordatlanten og Grønland. Principielt er det Danmark der har ansvaret for det grønlandske luftrum. De indgåede aftaler med Island og Canada er aftaler om tilvejebringelse af flyvekontrolltjeneste over flyveniveau (FL) 19.500 fod.

Jeg formoder derfor at Naalakkersuisut er i kontakt/dialog med den danske regering, hvorfor jeg finder det aktuelt at tage næste skridt i retning af hjemtagelse af luftfartsområdet.

Hjemmelsgrundlag

Efter § 2 i selvstyreloven overgår sagsområder, som er omfattet af loven, til Grønlands Selvstyre. Sagsområder, der fremgår af bilagets liste I, overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret. Og Sagsområder, der fremgår af bilagets liste II (herunder Luftfartsområdet), overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af Selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne.

Luftfartsområdet skal overtages samlet efter en aftalt model.

Efter § 1 har Grønlands Selvstyre den lovgivende og udøvende magt inden for de sager og sagsområder, der er overtaget. Det følger af § 6, at sagsområder, der overtages af Grønlands Selvstyre efter §§ 2-4, finansieres fra tidspunktet for overtagelsen af selvstyret. Og at Grønlands Selvstyre overtager de reale aktiver, der er direkte forbundet med et sagsområde, der overtages.

Arbejdsgruppe om Grønlands overtagelse af luftfartsområdet

Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra de involverede Grønlandske og danske myndigheder:

Arbejdsgruppen kan for eksempel bestå af repræsentanter med særlig indsigt i forhold indenfor følgende områder eller ressort: Landsstyreområdet for Udenrigsanliggender, Landsstyreområdet for Finanser, Landsstyreområdet for Infrastruktur, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Statsministeriet, Rigsombudsmanden i Grønland og Forsvarsministeriet..

Arbejdsgruppen kan efter behov indhente information fra og inddrage eksterne parter til brug for uddybning af specifikke områder.

Opgaver

Arbejdsgruppen får til opgave at beskrive hele sagsområdet luftfart (myndighed, flyvekontrol, flyveinformationstjeneste, internationalt samarbejde etc..). Arbejdsgruppen skal endvidere undersøge og beskrive, om de grønlandske myndigheder eventuelt kan varetage delopgaver inden for luftfartsområdet inden for den nuværende kompetenceafgrænsning mellem Danmark og Grønland forud for en overtagelse af hele luftfartsområdet. Samtidig skal mulighederne for overtagelse og etablering af Sondrestrom FIR som en selvstændig

grønlandsk FIR (Flight Information Region) for luftrummet over og omkring Grønland afdækkes.

Arbejdet vil blive gennemført i to etaper og vil blandt andet omfatte:

I. I den første del af arbejdet foretages:

1. Gennemgang af mulighederne for, at grønlandske myndigheder inden for den gældende kompetencefordeling varetager myndighedsopgaver på luftfartsområdet på de danske myndigheders vegne. Det vil sige en gradvis overtagelse af enkelte områder. Dette er med henblik på at opbygge grønlandske kompetencer forud for en overtagelse af hele luftfartsområdet.

2. Beskrivelse af fremtidige regler for at udpege flyveinformationstjenesteudøver (for nuværende FIC) og flyvekontrolltjenesteudøver i Grønland. Såfremt det er muligt at udpege en grønlandsk tjenesteudøver, skal der udarbejdes en kortlægning over udstyr, som anvendes til tjenesten. Endvidere udarbejdes en analyse om mulighederne for eventuelt at overdrage udstyret, indtil en overtagelse af luftfartsområdet er gennemført.

3. I givet fald udkast til aftale om grønlandsk varetagelse af myndigheds- og/eller operationelle opgaver inden for luftfartsområdet på baggrund af kortlægningen.

4. Sideløbende afdækning af mulighederne for og krav i forbindelse med at etablere en selvstændig grønlandsk FIR i luftrummet over og omkring Grønland. Herunder vil der være behov for at afdække, hvorledes luftrummet over og omkring Grønland er defineret, særligt i forhold til en mulig grønlandsk FIR. Dette indebærer, at der tidligt i processen skal afholdes møde med ICAO om afklaring omkring oprettelse af en selvstændig grønlandsk FIR.

II. I den anden del af arbejdet foretages:

1. Overordnet beskrivelse af luftfartsområdet, herunder en redegørelse for proces og indhold af en overtagelse herunder blandt andet beskrivelse af de danske regler, der gælder for Grønland. Herunder en afklaring af en selvstændig grønlandsk luftfartslov, hvor under en specifik afklaring af myndighedsområdet i forhold til Forsvaret bliver afklaret.

2. Afdækning af forhold vedrørende overlevering af og skitse til plan for overtagelse af udstyr inden for luftfartsområdet, herunder afdækning af nuværende ejerskab og koncession.
3. Vurdering af ressource- og kompetencemæssige behov ved en overtagelse af luftfartsområdet.
4. Beskrivelse af økonomien i forbindelse med en overtagelse af luftfartsområdet, evt. ved hjælp af en businesscase.
5. Beskrivelse af behov for samarbejde mellem grønlandske og danske myndigheder efter en overtagelse af området, herunder i forhold til rigets internationale forpligtelser.

Proces

Den første del af arbejdet gennemføres og afsluttes først. Parallelt med dette arbejde afdækkes mulighederne for at etablere en selvstændig grønlandsk FIR. Derefter gennemføres den anden del af arbejdet.

Såfremt arbejdets første del viser, at det er muligt at udpege en grønlandsk tjenesteudøver, kan dette evt. iværksættes, inden arbejdets anden del påbegyndes.

På baggrund af kommissoriet udarbejder arbejdsgruppen en nærmere opgaveanalyse, som arbejdsgruppen baserer sit videre arbejde på, herunder en tidsplan.

Den første del af arbejdet forventes afsluttet ca. 6. mdr. efter kommissoriets tiltrædelse. Dog tages forbehold for, hvorvidt det inden for tidshorizonten er muligt at opnå en afklaring med FN-organisationen ICAO om spørgsmålet vedrørende en selvstændig grønlandsk FIR.

Arbejdsgruppens samlede arbejde afrapporteres til både de grønlandske og danske myndigheder i en rapport/beskrivelse og vil blive afsluttet hurtigst muligt i forhold til opgavens kompleksitet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Arbejdet med forslaget implementering foreslås fordelt ud på flere departementer og interessenter. Derfor forestilles det ikke, at nogle departementale områder vil blive særligt hårdt ramt, men derimod, at denne opgave vil kunne løses sideløbende med de øvrige departementale opgaver. Der skal selvsagt afholdes omkostninger til rejser, men dette forventes ligeledes at kunne afholdes i forening med øvrige møder interessenterne i mellem.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Der forventes ikke mærkbare ændringer i forhold for det private erhvervsliv.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Der forventes ikke mærkbare ændringer i serviceringen af borgerne, men det må kunne forventes, at der blandt store dele af befolkningen vil være tilfreds med, at der nu igangsættes initiativer i retning af hjemtagelse af endnu et område.